

Kunskap direkt till fler än skogsägare

Det gäller att hitta nya informationsvägar när skogsägarna inte kommer till möten på landets bygdegårdar. På webben kunskapdirekt.se kan kunskapsstörsande skogsägare och andra ta del av senaste nytt inom skogsskötsel, från planta till planka.

- Hälften av landets 350 000 skogsägare är utbor som behöver lättillgänglig kunskap om skogsskötsel, säger Mats Hannerz, redaktör vid Skogforsk.

kunskapdirekt.se är en guldgruva för inte bara skogsägare, utan även för skogsvårds konsulenter, inspektorer och andra inom skogsbruket.

- Vi har också sett att studenter på olika nivåer ofta söker kunskap här.

Skogforsk var tidigt ute med den här servicen. Redan i slutet av 90-talet tog skogsägarna i LRF och Skogforsk initiativ till att föra ut kunskap genom webben. Det var ett led i stödet till familjeskogsbruket.

Det första verktyget gällde skötsel av lövskog, som sedan har byggts på genom åren.

- Nu har vi samlat kunskap om hela kedjan från planta till avverkning.

- Vi vill vara objektiva och har valt att inte skapa en mötesplats för köpare och säljare. Däremot ger vi tips på hur man kan sälja sitt virke på bästa sätt, utan att ange några företag.

Webben stöds i dag av både LRF Skogsägarna och Skogsstyrelsen. Båda aktörerna har intresse av att höja produktionen med aktiv skogsvård. Det ligger i linje med Kraft-

samling - Skog som nyligen har dragit i gång.

Den enskilda åtgärd som ger snabbast resultat är gödsling. De vill få skogsägarna att fundera över gödsling som är lönsamt i de flesta fall. Men inte alltid. Bästa effekten får man på marker med medelbonitet.

- Det är alltså möjligt att räkna ut om det lönar sig att gödsla i varje speciellt fall. Kostnaden för gödsling ligger på runt 2 700 kronor per hektar. Under en tioårsperiod kan förräntningen uppgå till mer än 10% per år. Så gödslingen ger effekt på kort sikt.

Men det är inte i hela landet som gödsling är tillåten. I Götaland är det förbjudet på grund av risk för kväveutlakning. En öppning är på gång, gödsling kan tillåtas i granskog om grenar och toppar, grot, tas bort.

Verktygen på webben är mycket pedagogiskt uppbyggda. Man kan själv göra röjningsövningar och testa sina kunskaper om vilka träd som ska bort.

Även här finns mycket pengar att tjäna genom högre tillväxt och bättre kvalitet.

- Vinsten med röjning är bättre kvalitet och högre värde på de mogna träden. Men röjningen kan betala sig redan vid första gallringen, 20-25 år

efter röjningen. Det röjda beståndet ger ett bättre gallringsnetto.

Även om röjningsberget har krympt så är behovet fortfarande stort. Skogsstyrelsen satsar därför på röjningskampanjer.

Övervakning sker genom satelliter som indikerar om röjningen är efterfatt. Röjd skog visar annan färg än den oröjda.

- Någon röjningsplikt finns som bekant inte längre, så Skogsstyrelsen tar kontakt med skogsägaren på ett positivt sätt och försöker motivera till röjningsinsatser.

En nyhet är att man genom sin mobiltelefon kan använda röjningsverktyget och direkt få besked om de ekonomiska effekterna av en röjning.

- Det är en tjänst som Skogsstyrelsen testat just nu.

Framtiden då?

-Tanken är att den interaktiva delen ska utvecklas genom att skogsäga-

MATS HANNERZ

Utbildning: Jägmästare, examen 1985, skoglig doktor 1999.

Yrke: Redaktör för kunskapdirekt.se och Plantaktuellt vid Skogforsk samt för Scandinavian Journal of Forest Research.

Familj: Fru, tre barn, hund, katt, en hönsflock.

Fritid: Med kikare i skogen eller vid en fågelsjö.

Boktips: Skumtimmen av Johan Theorin.

Bästa fika: Termoskaffe i skogen.

Favoritträd: Julgran.

Var på semestern: Öland, alltid.

En nyhet är att man genom sin mobiltelefon kan använda röjningsverktyget och direkt få besked om de ekonomiska effekterna av en röjning.

Skötsel av lövskog var det första webb-verktyget, som sedan har byggts på med Mats Hannerz som redaktör.

ren ska kunna spara data om sin egen skog. Då kan verktygen fungera som en databank för den egna skogsfastigheten.

Kan man få skogen värderad?

- Nej, ingen skarp värdering, det måste göras av en människa. Men man kan knappa in uppgifter från skogsbruksplanen och göra en överslagsberäkning över hur mycket timmer och massaved som kan tas ut, och hur mycket det kan vara värt. Man kan även lägga in sina egna prislistor.

Mats räknar inte med att alla landets skogsägare tar del av "kunskap direkt".

- Utan att ha gjort någon djupare undersökning vet vi att den är uppskattad, särskilt att kunna göra beräkningar om den egna skogen. De engagerade skogsägarna utnyttjar oss mest, där fungerar vi som en brygga mellan forskningen och skogsägarna.

Även om inte skogsägarna utför skogsvård och avverkning på egen hand är det en fördel för skogsägaren att ha kunskap. De blir kunniga beställare och slipper vara helt i händerna på entreprenören. Det skiljer mellan åtgärder vad skogsägarna utför själva eller beställer.

Mats tar fram uppgifter om andelen eget utfört arbete. Så här förhöll det sig 2006 enligt Skogsstyrelsen:

Huggning i slutavverkning 8 %, huggning i gallring 23 %, röjning 67 %, plantering 44 % och hjälpplantering 63 %. ●

KURS & KONFERENS

SKOGFORSK HÖSTEN 2007

SEPTEMBER

4–5 sept Lyckade fröplantager, Bålsta/Gysinge

18–19 sept Lyckade fröplantager, Sollefteå/Sundsvall

OKTOBER

2–3 okt Projektstyrning i praktiken, Uppsala

17 okt Presentationsteknik i praktiken, Uppsala

NOVEMBER

6–8 nov Projektledarskapsutbildning, Uppland

20–21 nov Produktiv skogsvård, Lycksele

27–28 nov Effektiv logistikplanering, Uppland

27–28 nov Produktiv skogsvård, Sundsvall

DECEMBER

4–5 dec Produktiv skogsvård, Garphyttan

JANUARI 2008

22–23 jan Produktiv skogsvård, Småland

Utvecklingskonferens 2008

13–14 feb, Umeå

20–21 feb, Sundsvall

27–28 feb, Jönköping

5–6 mars, Västerås

Mer information på www.skogforsk.se/kurser

SKOGFORSK

www.skogforsk.se